

BANVERKETS FÖRFATTNINGSSAMLING

ISSN 1102-1314

BV - FS
2002:2

Utkom från trycket
den 2002-06-06

JÄRNVÄGSINSPEKTIONENS FÖRESKRIFTER OM GODKÄNNANDE AV FORDON;

beslutade den 27 maj 2002

Järnvägsinspektionen föreskriver¹ följande med stöd av 7 § förordningen (1990:1165) om säkerheten vid järnväg, tunnelbana och spårväg.

1 kap. Allmänt

1 § Dessa föreskrifter gäller trafiksäkerheten och omfattar alla spårgående fordon med undantag för

1. fordon som framförs med högst 20 km/tim och som antingen
 - a) används inom ett område där övrig trafik stängts av,
 - b) används inom ett område där övrig trafik enbart sker med körning på sikt,
 - c) enbart har spårgående hjul som saknar betydelse för framdrivning och bromsning eller
 - d) bogseras,
2. RIV- eller RIC-märkta fordon.

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034) ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

2 § Föreskrifterna gäller inte granskning av de egenskaper och delsystem hos fordon som godkänts av ett anmält organ enligt Järnvägsinspektionens föreskrifter (BV–FS 2001:2) om driftskompatibilitet för svensk anslutning till det transeuropeiska järnvägssystemet för höghastighetståg.

3 § Med *väsentlig ombyggnad* av fordon avses betydande förändring av trafiksäkerhetspåverkande funktioner på befintliga fordonstyper.

Med *aktiva fordon* avses fordon med utrustning för manövrering av ett fordon eller en fordonskombinations framförande, dock inte manövrering av passagerarnödbroms. Övriga fordon är *passiva fordon*.

Med *provkörning* avses att ett fordon framförs enbart med avsikt att verifiera avsedda funktioner.

4 § Om användningen av ett redan godkänt fordon förändras väsentligt, gäller bestämmelserna i 2 kap. i tillämpliga delar.

5 § Den som ansöker om ett godkännande svarar för att den föreskrivna dokumentationen kommer Järnvägsinspektionen till handa. För större ärenden upprättar den sökande i samråd med Järnvägsinspektionen en plan för hur dokumentationen skall redovisas.

6 § Den sökande skall säkerställa att fordonet kan samverka med aktuella spåranläggningar utan att säkerhetsfarliga fel uppstår.

Om den sökande och spårinnehavaren tillhör skilda organisationer skall den sökande inhämta spårinnehavarens acceptans för fordonets säkerhetsmässiga samverkan med spåranläggningen.

Följande funktioner skall i förekommande fall prövas:

1. Retardationsförmåga.
2. Detekterbarhet ur signalsäkerhetssynpunkt.

3. Teknisk övervakning av hastigheten (automatiskt tågskydd – ATP/ATC).
4. Spåranläggningens avsökning av defekta fordon.
5. Kommunikation mellan fordonet och trafikledningen.
6. Dynamisk och statisk samverkan med spåret.
7. Dynamisk och statisk profil.
8. Elektromagnetisk kompatibilitet.

Om Banverket har lämnat acceptans för statens spåranläggning behövs för järnvägsfordon ingen särskild acceptans från innehavare av de sidospår som är anslutna till statens spåranläggning.

7 § I de fall där det är aktuellt med provkörning i Sverige, krävs ett tillfälligt godkännande från Järnvägsinspektionen. Provkörningen skall genomföras enligt en provplan som Järnvägsinspektionen har accepterat. Provkörningen skall vara anpassad till svenska förhållanden.

Den sökande skall visa att provkörningen kan genomföras på ett sådant sätt att trafiksäkerheten under provkörningen inte är beroende av de funktioner som skall verifieras. Passagerare eller gods får inte medföras i kommersiellt syfte.

8 § Järnvägsinspektionen fastställer typbeteckningen för de fordon som skall registreras i Sverige. Den sökande får föreslå en typbeteckning.

9 § Järnvägsinspektionen kan kräva att den sökande låter en oberoende part utföra granskningar av trafiksäkerhetspåverkande funktioner. Den oberoende parten skall vara accepterad av Järnvägsinspektionen.

10 § Frågor om undantag från dessa föreskrifter prövas av Järnvägsinspektionen.

2 kap. Nykonstruktion och väsentlig ombyggnad av fordon

1 § *Nykonstruktion och väsentlig ombyggnad* avser såväl svenska som utländska fordon där den nya eller förändrade konstruktionen saknar myndighetsgodkännande i Sverige eller i ett annat land. Processen för godkännande indelas i faser *koncept, specifikation, konstruktion, verifiering och acceptans*.

Koncept

2 § Under konceptfasen skall följande uppgifter tas fram och dokumenteras:

1. Fordonets grundläggande funktioner och dess avsedda användning.
2. Preliminära säkerhetsmål för fordonet.

Specifikation

3 § Under specifikationsfasen skall ett särskilt system för säkerhetsstyrning skapas för genomförande av projektet. Följande uppgifter skall tas fram och dokumenteras:

1. En funktionell specifikation som beskriver fordonets avsedda egenskaper.
2. De tekniska standarder som skall ligga till grund för konstruktionen och provningen av fordonet.
3. En säkerhetsplan på funktionsnivå med förslag till konstruktionsmässiga krav samt en definition av tolererbara risknivåer.
4. Definierade acceptanskriterier och säkerhetsrelaterade krav på funktioner.
5. En preliminär provplan för verifiering av fordonets trafik-säkerhet.

6. Krav på innehåll i dokumentationen för underhåll och handhavande.

7. En preliminär tidsplan för framtagning av fordonet, med angivna tidpunkter för konstruktion, verifiering och acceptans.

4 § En ansökan om godkännande skall sändas till Järnvägsinspektionen snarast efter det att specifikationsfasen har avslutats. I samband med en ansökan redovisas på en översiktlig nivå dokumentationen från såväl koncept- som specifikationsfasen.

Konstruktion

5 § Under konstruktionsfasen skall ett särskilt system för säkerhetsstyrning av projektet tillämpas. Följande uppgifter skall tas fram och dokumenteras samt redovisas på en översiktlig nivå:

1. Dokumentation över fordonets konstruktion samt programvara för styrning av säkerhetspåverkande funktioner.
2. De tekniska standarder som fordonet konstruerats, tillverkats och provats enligt, samt eventuella avvikelser.
3. Riskanalyser på fordonsnivå med säkerhetshöjande åtgärder dokumenterade i en risklista.
4. Säkerhetsmål för delsystem samt riskanalyser som visar att delsystemen uppfyller målen. Detta gäller även för delsystem från underleverantörer.

Verifiering

6 § Under verifieringsfasen skall fordonets trafiksäkerhet verifieras. Följande uppgifter skall tas fram och dokumenteras samt redovisas på en översiktlig nivå:

1. En provrapport som visar att säkerhetskraven är uppfyllda och att provplanen enligt 3 § 5 har följts.

2. Åtgärder som har genomförts eller skall genomföras för att rätta till brister.
3. Verifiering av att fordonet uppfyller specifikationen och de tekniska standarderna enligt 3 § 1–2, samt trafiksäkerhetsmässiga bedömningar av eventuella avvikelser från standarderna.
4. Dokumentation för underhåll och handhavande, innehållande säkerhetsinstruktioner skrivna på användarens språk.
5. En plan för de säkerhetskontroller som trafikutövaren skall genomföra under drifttiden.
6. En plan för hur information om identifierade risker och ändringar till följd av dessa skall spridas till trafikutövare och övriga intressenter.

Acceptans

7 § Under acceptansfasen skall följande uppgifter tas fram och dokumenteras samt redovisas på en översiktlig nivå:

1. Tillverkarens säkerhetsförsäkran, innehållande en säkerhetsbevisning som visar att målen enligt 2 § 2 och kraven enligt 3 § 4 uppfyllts, samt att säkerhetshöjande åtgärder enligt 5 § 3 har genomförts.
2. De oberoende granskningar som utförts. Granskningarna skall visa att de granskade funktionerna uppfyller målen enligt 2 § 2 och kraven enligt 3 § 4.
3. Beställarens eller den tänkta trafikutövarens acceptans av fordonets säkerhet för den avsedda trafiken.

3 kap. Befintliga utländska fordon som permanent skall användas i Sverige

BV - FS
2002:2

1 § *Befintliga utländska fordon som permanent skall användas i Sverige* omfattar utländska fordon som har ett myndighetsgodkännande i ett annat land än Sverige. Ett sådant godkännande och det regelverk det baseras på, accepteras i de delar som motsvarar svenska förhållanden. Processen för godkännande indelas i faserna *koncept, specifikation, verifiering* och *acceptans*.

Koncept

2 § Under konceptfasen skall följande uppgifter tas fram och dokumenteras:

1. Fordonets grundläggande funktioner och dess avsedda användning.
2. Preliminära säkerhetsmål för fordonet.

Specifikation

3 § Under specifikationsfasen skall ett särskilt system för säkerhetsstyrning skapas för genomförande av projektet. Följande uppgifter skall tas fram och dokumenteras:

1. Dokumentation av fordonets godkännande i ursprungslandet.
2. En funktionell specifikation som beskriver fordonets avsedda egenskaper.
3. En säkerhetsplan på funktionsnivå med förslag till konstruktionsmässiga krav samt en definition av tolererbara risknivåer.
4. Definierade acceptanskriterier och säkerhetsrelaterade krav på funktioner.

5. En preliminär provplan för verifiering av fordonets trafik-säkerhet.
6. Krav på innehåll i dokumentationen för underhåll och handhavande.
7. En tidsplan för driftsättning av fordonet, med angivna tidpunkter för verifiering och acceptans.

4 § En ansökan om godkännande skall sändas till Järnvägsinspektionen snarast efter det att specifikationsfasen har avslutats. I samband med en ansökan redovisas på en översiktlig nivå dokumentationen från såväl koncept- som specifikationsfasen.

Verifiering

5 § Under verifieringsfasen skall fordonets trafiksäkerhet verifieras. Provkörning skall genomföras i de avseenden dokumenterade prov och driftserfarenheter saknas. Om driftserfarenheter och tidigare utförda prov skall kunna åberopas, måste de utgå från jämförbara förhållanden.

Följande uppgifter skall tas fram och dokumenteras samt redovisas på en översiktlig nivå:

1. En provrapport som visar att säkerhetskraven är uppfyllda och att provplanen enligt 3 § 5 har följts.
2. Åtgärder som har genomförts eller skall genomföras för att rätta till brister.
3. Verifiering av att fordonet uppfyller specifikationen enligt 3 § 2.
4. Dokumentation för underhåll och handhavande, innehållande säkerhetsinstruktioner skrivna på användarens språk.
5. En plan för de säkerhetskontroller som trafikutövaren skall genomföra under drifttiden.

6. En plan för hur information om identifierade risker och ändringar till följd av dessa skall spridas till trafikutövare och övriga intressenter.
7. Dokumentation över fordonets konstruktion samt programvara för styrning av säkerhetspåverkande funktioner.
8. De tekniska standarder som fordonet konstruerats, tillverkats och provats enligt, samt trafiksäkerhetsmässiga bedömningar av eventuella avvikelser från standarderna.
9. Riskanalyser på fordonsnivå med säkerhetshöjande åtgärder dokumenterade i en risklista.
10. Säkerhetsmål för delsystem samt riskanalyser som visar att delsystemen uppfyller målen. Detta gäller även för delsystem från underleverantörer.

Acceptans

6 § Under acceptansfasen skall följande uppgifter tas fram och dokumenteras samt redovisas översiktligt:

1. Tillverkarens/leverantörens säkerhetsförsäkran, innehållande en säkerhetsrapport som visar att målen enligt 2 § 2 och kraven enligt 3 § 4 har uppfyllts, samt att säkerhetshöjande åtgärder enligt 5 § 9 har genomförts.
2. De oberoende granskningar som har utförts. Granskningarna skall visa att de granskade funktionerna uppfyller målen enligt 2 § 2 och kraven enligt 3 § 4.
3. Beställarens eller den tänkta trafikutövarens acceptans av fordonets trafiksäkerhet för den avsedda trafiken.

4 kap. Befintliga utländska fordon som tillfälligt skall användas i Sverige

1 § *Befintliga utländska fordon som tillfälligt skall användas i Sverige* omfattar fordon som har ett myndighetsgodkännande i ett annat land än Sverige och som tillfälligt, under en period av maximalt tio månader, skall användas i Sverige. Fordonen får inte användas i reguljär trafik för transport av passagerare eller gods.

2 § För aktiva fordon samt för passiva fordon med passagerare skall en ansökan om tillfälligt godkännande vara Järnvägsinspektionen tillhanda senast tio arbetsdagar före det att fordonet skall användas i trafik på en svensk spåranläggning.

Till en ansökan skall bifogas dokumentation som visar att fordonet är godkänt för trafik i det land där det är registrerat och att fordonets säkerhetsmässiga samverkan med den svenska spåranläggningen har prövats enligt 1 kap. 6 §.

3 § Järnvägsinspektionens godkännande krävs inte för passiva fordon utan passagerare, och inte heller för aktiva fordon som endast framförs som aktiva inom ett område där övrig trafik stängts av.

I båda fallen skall en anmälan snarast möjligt sändas till Järnvägsinspektionen, dock senast tio arbetsdagar efter det att fordonet har börjat användas i Sverige.

Till en anmälan skall bifogas dokumentation som visar att fordonet är godkänt för trafik i det land där det är registrerat och att spårinnehavaren i Sverige har prövat fordonets säkerhetsmässiga samverkan med spåranläggningen enligt 1 kap. 6 §.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2002.

Övergångsbestämmelser

Föreskrifterna behöver inte tillämpas på projekt som har påbörjats när denna författning träder i kraft.

Dick Ivarsson

Lars-Erik Janby